

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-2

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Litovel, Masarykova ulice. Keramická plastika koníčka (obr. 67, str. 282).
Litovel, Masarykova Street. Ceramic sculpture of a horse (Fig. 67, Pg. 282).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Dalším důležitým poznatkem, který výzkum přinesl, bylo odkrytí základového kamenného zdiva původní věžovité stavby, která byla součástí renesanční tvrze ještě před výstavbou barokního zámku. Toto zdivo se podařilo odkrýt v severním profilu sondy v prostoru nádvoří. Podle totožného charakteru zdiva a blízké hodnoty nivelace založení k němu náleží i další relikty zdi zdokumentované ve sklepních prostorech. Lze předpokládat, že toto zdivo mohlo představovat prozatím nejstarší stavební fázi objektu s obdélným půdorysem a rozměry 10 × 6,8 m. Existence tvrze je uváděna v písemných pramenech od 2. poloviny 14. století, v rámci výzkumu ovšem nebyly zachyceny žádné situace s nálezy z pozdního středověku. Realizovaný sondážní výzkum tak předkládá nové otázky související se stavebním vývojem zámku. Jejich zodpovězení by ovšem vyžadovalo realizaci rozsáhlejších sondážních prací.

Tomáš Chrástek, Jaroslav Bartík

Literatura

Eliáš, J. O. 1988: *Zámek Březolupy. Stavebně-historický průzkum.* Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů Praha, středisko 11, Brno. Strojopis. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Resumé

Březolupy (Uherské Hradiště District). Castle. Modern Ages. Rescue excavation.

Obr. 38. Březolupy (okres Uherské Hradiště). Pohled na sondu 1 situovanou v rohu nádvoří.

Fig. 38. Březolupy (Uherské Hradiště District). View on the test pit 1 situated in the courtyard corner.

BUČOVICE (OKR. VYŠKOV)

Zámek 1, parc. č. 550/2 (akce A034/2018). Vrcholný středověk, novověk. Město, tvrz, zámek. Záchraný výzkum.

V areálu NKP zámek Bučovice provedla Archaia Brno z. ú. v roce 2018 záchraný výzkum při úpravě povrchů kolem budovy Lesů ČR. Výzkum se historických terénů a konstrukcí dotkl pouze okrajově. Přispěla k tomu sondáž z roku 2016, která měla ověřit právě výškové úrovně tak, aby následná rekonstrukce co nejméně zasáhla archeologické terény (Dejmal, Grünseisen 2017, 207–208). V samotné uličce mezi zámekem a budovou Lesů ČR se podařilo zachytit jímku s betonovým stropem, který je však patrně mladší. Jímka může souviset s toaletou, která se nachází v patře zámku a pochází z 19. století. Jde o jednu z nejstarších dochovaných moderních toalet na našich zámcích. Na fasádě zámku se podařilo zjistit, že je po celé délce skrytá patrná ozdobná cihelná bosáž zdiva. Ta je částečně opravená a ve spodnějších partiích má charakter římsy. Původní terén v době výstavby bosáže byl tedy níže a na základě sondy S04 z roku 2016 předpokládáme, že částečně korespondoval s terénem v parku.

V jižní části parkoviště se podařilo zachytit intaktně dochovanou vrstvu z 16. či 17. století. Její povrch se nacházel na úrovni 217,35 m n. m. Od této hloubky je v této části zámku nutno do budoucna počítat s mimořádně dobře zachovanými archeologickými situacemi.

Historické konstrukce byly nalezeny i v severovýchodním rohu parkoviště. Zde byla odkryta zdiva, která souvisí s konstrukcí vstupu (schody a veranda) do severovýchodní zbořené budovy. Kromě zdiva se podařilo zachytit drobný vynášecí pas, který nejspíše kryje blíže nezkoumané potrubí, vedoucí ve směru sever-jih. Datace konstrukce je nejasná, ale obecně ji lze klást do 19. století (Dejmal, Šimík 2019).

Sondy z roku 2016 umožnily již v rámci předprojektové přípravy zajistit, aby zásahy do zachovaných archeologických terénů při rekonstrukci v roce 2018 byly co nejmenší.

Miroslav Dejmal, Jakub Šimík

Literatura

Dejmal, M., Grünseisen, J. 2017: Bučovice (okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 58(2), 207–208.

Dejmal, M., Šimík, J. 2019: *A034/2018 Bučovice – nádvoří – Lesy ČR.* Rkp. nálezové zprávy z akce č. A034/2018. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Resumé

Bučovice (Bez. Vyškov), Schloss Nr. 1, Parz. Nr. 550/2 (Aktion A034/2018). Hochmittelalter, Neuzeit. Stadt, Schloss, Feste. Rettungsgrabung.

BYSTRICE POD HOSTÝNEM (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Zámek, parc. č. 3102/1,2,7 (akce A053/2018).
Novověk. Zámecký park. Zjišťovací výzkum,
geofyzikální prospekce.

Drobný zjišťovací výzkum v areálu ve správě Armády ČR měl ověřit zachovalost pozůstatků staršího zámeckého parku, který po roce 1827 založil Olivier Laudon. Park ve své době díky péči svého zakladatele patřil k nejhodnotnějším v rámci rakouské monarchie. Definitivně zanikl po roce 1935, kdy jej získala tehdejší československá armáda a zřídila zde své sklady. Zachovalo se pouze ústřední jezírko a socha generála Laudona uprostřed travnaté plochy bývalého parteru (obr. 39).

Zjišťovací výzkum byl realizován hlavně pomocí prospekce georadarem, jímž byla změřena plocha pravidelného parteru, a pomocí mikrovrypů. Rozsáhlejší sondáž nebyla vzhledem k dostatečným výsledkům georadaru realizována. Bude případně provedena, pokud se v budoucnu bude park obnovovat.

Na ploše situované severně od budovy bystrického zámku, v pravidelném parteru bývalého parku, se podařilo geofyzikální prospekci zachytit velké množství anomálií, z nichž některé lze dát do souvislosti s parkem. Především se jedná o hranice čtyř polí, na něž byl pravidelný parter okolo ústředního pomníku členěn. Tyto plochy jsou pozůstatkem původního záhonu a dnes představují jeden z mála dochovaných parkových prvků. Kromě toho byly zachyceny i další anomálie, u oněch nejbližších zámku nelze vyloučit, že jde o projev příkopů původní tvrze, které jsou vyobrazeny ještě na plánu z počátku 18. století (Dejmal, Vágner 2017).

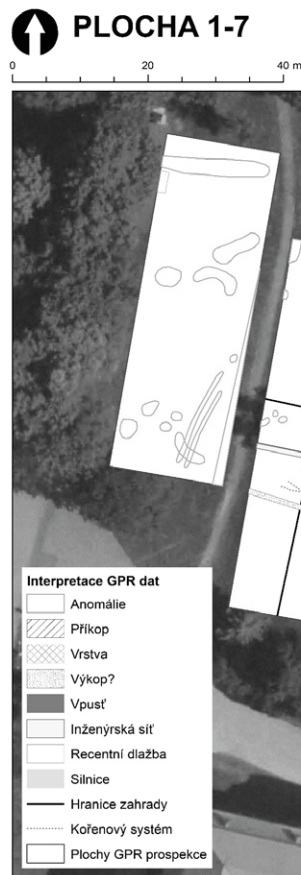
Miroslav Dejmal, Michal Vágner

Literatura

Dejmal, M., Vágner, M. 2017: A053/2018 *Bystřice pod Hostýnem – park*. Rkp. nálezové zprávy z akce č. A053/2018. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Resumé

Bystřice pod Hostýnem (Bez. Kroměříž), Parz. Nr. 3102/1,2,7 (Aktion A053/2018). Neuzeit. Schlosspark. Probegrabung, geophysikalische Untersuchung.

Obr. 39. Bystřice pod Hostýnem. Výsledky geofyzikální prospekce v místech pravidelného parteru, podložené ortofotosnímek (Český úřad zeměměřický a katastrální).

Abb. 39. Bystřice pod Hostýnem. Ergebnisse der geophysikalischen Untersuchung am Ort des regelmäßigen Parterres, mit der Orthofotoaufnahme (Český úřad zeměměřický a katastrální) unterlegt.

DOBROSLAVICE (OKR. OPAVA)

„Kamenec“. Novověk. Samota-studna. Ojedinelý nález.

Lokalizace výzkumu v S-JTSK: Y=479009.536;
X=1095411.966; Z=291,72.

Pracovníkem obecního úřadu v Dobroslavicích byl archeologickému pracovišti NPÚ v Ostravě ohlášen nález hlubokého lokálního terénního propadu v lese za hájenkou (číslo akce NPÚ Ostrava 8/15). Lokalita se nalézá v zalesněném území cca 0,5 km severovýchodně vzdušnou čarou od obce Dobroslavice.

Při příjezdu archeologa k místu nálezu byl zjištěn kruhový, mírně trychtýřovitý propad terénu o průměru cca 2,5 m, s vodní hladinou 1,8 m pod stávajícím povrchem. Na profilu bylo patrné pod 0,8 m mocným horizontem lesního humusu a jílovité hlíny vysekané skalní podloží. Nálezce terénní situace oznámil,